

Ministerie van Justitie
Directie Wetgeving, Sector Privaatrecht
T.a.v. de weledelgestrengte vrouwe mr. E.D.G. Kiersch
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Breda, 30 september 2010

Betreft: voorontwerp wijziging van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten

Geachte mevrouw Kiersch,

Hierbij tekent uitgeverij De Geus bv protest aan tegen het voorontwerp auteurscontracten. Doorgang van dit initiatief zal ernstige gevolgen hebben voor onze onderneming. Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende. De Geus is een van de grootste onafhankelijke uitgeverijen en is gespecialiseerd in de uitgave van oorspronkelijk Nederlandse en vertaalde literatuur en non-fictie.

Vanaf de oprichting in 1983 heeft de uitgeverij zich gericht op het ontdekken en uitgeven van debutanten en in ons land nog onbekende auteurs uit binnen- en buitenland. Veel aandacht is onder andere uitgegaan naar het ontdekken en begeleiden van migrantenauteurs. Nieuwe Nederlandse auteurs afkomstig uit vele buitenlanden maakten bij ons hun debuut en zijn inmiddels in binnen- en buitenland een begrip geworden. Het heeft de uitgeverij grote investeringen gekost om talenten te scouten en hen te begeleiden tot het niveau dat ze nu bereikt hebben. De Geus heeft vertalingen uitgegeven uit ruim 70 landen en vertaald uit ruim 30 talen. Bijna alle boeken zijn vertaald uit de oorspronkelijke taal. Daartoe heeft de uitgeverij veel tijd en energie gestoken in het vinden en begeleiden van vertalers uit die talen en zich verplicht gevoeld om bij te dragen aan de kwaliteitsverbetering en werkgelegenheid van die vertalers. Tweejaarlijks organiseert De Geus ontmoetingsdagen met vertalers en correctoren om ervaringen uit te wisselen. De uitgeverij is gegroeid van eenmansbedrijf tot een bedrijf met ruim dertig vaste medewerkers en een paar honderd freelancers.

De Geus geeft inmiddels honderden bekende tot beroemde auteurs uit, die niet meer zijn weg te denken uit onze boekenkasten en e-readers. De uitgeverij heeft in haar bestand vele Nobelprijswinnaars voor de Literatuur (meest recentelijk die van 2008 en 2009) en winnaars van de grootste (literaire) prijzen uit vele landen. De meeste auteurs zijn ontdekt en groot geworden door de uitgeverij.

Dit alles is een langetermijninvestering geweest, gestoeld op een rotsvast vertrouwen in het talent van onze auteurs. Auteurs zijn zelden bij onze uitgeverij weggegaan omdat wij kunnen werken met contracten die goed zijn voor alle partijen en allen in staat hebben gesteld om zich te concentreren op schrijven, uitgeven en kwaliteitsverbetering.

Enkele voorbeelden.

In 1987 contracteerde De Geus het eerste boek van Herta Müller, in 2009 ontving zij de Nobelprijs.

In 1997 werd J.M.G. Le Clézio gecontracteerd, in 2009 won hij de Nobelprijs.

In 1993 debuteerde Kader Abdolah bij De Geus, in 2011 schrijft hij het geschenk voor de Boekenweek en inmiddels wordt hij in 25 landen vertaald.

Dit zijn drie voorbeelden, het kunnen er ook vijftig zijn, waaruit blijkt dat met de huidige uitgeefcontracten auteurs en vertalers en uitgeverijen gezamenlijk succesvol kunnen zijn zonder het

bezoekadres
Oude Vest 9
4811 HR Breda
Nederland

gevaar van verstoring van de samenwerking door een nieuw contract, dat niet gebaseerd is op het bestaande wederzijdse belang, maar op mogelijk wangedrag van een uitgeverij.

In de zevenentwintig jaar van ons bestaan hebben we nooit een juridisch conflict uit hoeven te vechten met onze auteurs/vertalers naar aanleiding van bijvoorbeeld afgesloten contracten. Ondertussen hebben we circa 2.000 boeken uitgegeven.

Het nieuwe contract is uiterst gevaarlijk voor de continuïteit van ons bedrijf. Onze rechten zullen betrekkelijk waardeloos zijn bij overdracht van het bedrijf, hetzelfde geldt voor de goede naam die we hebben opgebouwd. Deze waarde wordt uitgedrukt via de waarde van de contracten die we hebben.

Ook de zekerheden die wij bieden aan onze auteurs en vertalers verdwijnen met het wegvallen van het oude contract. Vertalers worden door ons verbonden aan auteurs. De vertaalster die de eerste roman van de Amerikaanse Annie Proulx vertaalde in 1995 is dezelfde persoon die nu werkt aan de vertaling van de tiende roman van deze auteur.

Proulx, die inmiddels wereldberoemd is, zou veel eerder weggekocht kunnen zijn door een collega die zich uitsluitend richt op het aankopen van bestsellers en het groot maken van auteurs. Dit zou ook veel consequenties hebben gehad voor de vertaalster. Weer een exemplarisch voorbeeld waar tientallen anderen gegeven kunnen worden.

De wijze waarop wij dankzij de bestaande contracten hebben kunnen werken, heeft ook de voorwaarde geschapen voor een enorme kwaliteitsontwikkeling.

Ten slotte wil ik er nog op wijzen dat literaire uitgeverijen een culturele functie vervullen die nooit vergeten mag worden.

Uitgeverij De Geus is gevestigd in Breda. Cijfers van de Kamer van Koophandel wijzen uit dat geen ander bedrijf in Breda zo veel positieve publiciteit kreeg als De Geus, publiciteit waarmee de stad erg gelukkig is. De gemeenschap hoeft hier geen cent aan bij te dragen; immers, de uitgeverij heeft vele niet-commerciële en verliesgevende uitgaven mogelijk gemaakt met haar successen en daarmee de gemeenschap een dienst bewezen. De uitgeverij heeft meer dan 60.000 lezers, die regelmatig op de hoogte willen blijven van onze uitgaven en daartoe aan ons een verzoek hebben gestuurd.

Graag ben ik bereid tot het geven van aanvullende informatie en ik nodig u graag uit om te komen kijken hoe wij te werk gaan.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Eric Visser

Directeur/uitgever De Geus
Oude Vest 9
4811 HR Breda

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Eric Visser', enclosed within a large, hand-drawn circle. To the right of the circle, there is a small handwritten mark that looks like '1/20' with a horizontal line underneath.